

Roll No. :

Total No. of Questions : 11]

[Total No. of Printed Pages : 3

EDE-107

B.Ed. (Ist Year) Examination, 2021

SANSKRIT

Course-7(a)(2)

संस्कृत शिक्षण का विज्ञान

Time : 1½ Hours]

[Maximum Marks : 80

खण्ड-अ

(अंक : 2 × 10 = 20)

नोट :- सभी दस प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 50 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है।

खण्ड-ब

(अंक : 6 × 5 = 30)

नोट :- सभी पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न में विकल्प का चयन कीजिए (उत्तर-सीमा 200 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 6 अंक का है।

खण्ड-स

(अंक : 10 × 3 = 30)

नोट :- पाँच में से किन्हीं तीन प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा 500 शब्द)। प्रत्येक प्रश्न 10 अंक का है।

खण्ड-अ

प्रत्येक 2

नोट :- परीक्षार्थिणां कृते सामान्याः निर्देशाः—

1. प्रश्न संख्या 1 अति लघूत्तरात्मकाः सन्ति। प्रत्येकस्य प्रश्नस्य अङ्का निर्धारितः।

(i) भाषायी कौशल कति सन्ति ?

(ii) मूल्यांकनस्य कौ दौ भेदाः ?

BI-838

(1)

EDE-107 P.T.O.

- (iii) माध्यमिक स्तरे संस्कृत शिक्षणस्य उद्देश्यानि ।
- (iv) उपचारात्मकं शिक्षणं किम् तात्पर्यं भवति ?
- (v) व्याकरण शिक्षणस्य उद्देश्य निरूप्यताम् ?
- (vi) दृश्य सामग्रयः कानि कानि सन्ति ?
- (vii) गद्य पाठ योजनायाः सोपानानि लिखत ?
- (viii) आगम-निगमन विधौ अन्तरं स्पष्टं कुरुत ?
- (ix) भाषायी कौशलं कति सन्ति ?
- (x) 'सम्प्रेषण उपागतम्' किम् तात्पर्यम् ?

खण्ड-ब

प्रत्येक 6

नोट :- प्रश्न संख्या 2 तः 6 पर्यन्तम् लघुतरात्मकाः सन्ति । प्रत्येक प्रश्नस्य अङ्काः निर्धारिताः ।

2. उच्च माध्यमिक स्तरे संस्कृत भाषा शिक्षणस्य कानि-कानि उद्देश्यानि सन्ति ?

अथवा

संस्कृतभाषाशिक्षणस्य महत्त्वं स्पष्टं कुरु ?

3. संस्कृतशिक्षणे श्रवणकौशलस्य पठन कौशलस्य च का उपयोगिताऽस्ति ?

अथवा

चत्वारः कौशलेषु महत्ता प्रतिपादयत् ?

4. प्रत्यक्ष विधयोः गुणदोषाः प्रतिपादयत् ?

अथवा

सम्प्रेषण उपागमस्य किम् महत्त्वम् ?

5. संस्कृतभाषायाम् छात्राणां रुच्युत्पादनाय के उपायाः अवलम्बनीयाः ?

अथवा

द्वौ टिप्पणी लिख्यताम्—

(क) संस्कृतशिक्षणे जनसंचार माध्यम् ।

(ख) संस्कृत शिक्षणे संगणक एवं ओ.च.पी. ।

6. निदानात्मकं उपचारात्मकं च शिक्षणस्य महत्ता प्रतिपादयत् ?

अथवा

संस्कृत शिक्षणे एक नील पत्रं निर्माणं कुरु ?

खण्ड-स

प्रत्येक 10

नोट :- प्रश्न संख्या 7 वः 11 पर्यन्तम् निबन्धात्मकाः सन्ति। प्रत्येकस्य प्रश्नस्याङ्का निर्धारितः।

7. पद्यशिक्षणस्य के प्रकाराः सन्ति ? पद्यपाठयोजनाः सोपानानि वर्णनं कुरुत।
8. इन्द्रियाणामाधारेण दृश्य-श्रव्यसाधनानां विस्तारपूर्वकं लिख्यताम्।
9. संस्कृतशिक्षणे मूल्यांकनस्य तात्पर्यं किम् ? सविस्तारं लिख्यताम्।
10. संस्कृतशिक्षणस्य विधयः एवं महत्त्वं च प्रतिपादयत्।
11. भाषा शिक्षणस्य कानि-कानि उद्देश्यानि सन्ति ? सविस्तारं निरूप्यताम्।